

Implementace BOZP do vzdělávání v České republice

 30.01.2015

Implementation OSH into education in the Czech Republic

Hana Hlavičková¹, Alena Horáčková²

¹ Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., hlavickova@vubp-praha.cz

² Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., horackova@vubp-praha.cz

BOZP

konference

VÚBP, v. v. i.

výzkum

vzdělávání

Abstrakt

Bulharská akademie věd pořádala v září 2014 již páté setkání zástupců institucí z 30 zemí z celého světa. Konference na téma „Vzdělávání, výzkum a vývoj“ byla určena především pro pedagogy, výzkumné pracovníky a vědce. Příspěvky se z větší části týkaly pedagogické práce, problematiky celoživotního vzdělávání, zabývaly se popisem výzkumných prací a zapojením vědy do vzdělávacího systému. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., prezentoval implementaci BOZP do vzdělávání v České republice.

Klíčová slova: BOZP, vzdělávání, výzkum, konference, VÚBP, 2014

Abstract

Bulgarian Academy of Sciences organized in September 2014 the fifth meeting of representatives of institutions from 30 countries around the world. The conference "Education, Research and Development" was intended primarily for educators, researchers and scientists. Contributions are largely related to teaching, the issue of lifelong learning, addressing the description of the research work and involvement in science education system. Occupational Safety Research Institute presented the implementation of OSH into education in the Czech Republic.

Keywords: OSH, education, research, conference, OSRI, 2014

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., se v rámci výzkumného záměru, zadaného Ministerstvem práce a sociálních věcí, mimo jiné zabýval výzkumem, který se dotýkal převážně komunikačního prostředí škol. Zájmovými cílovými skupinami řešitelů projektu byly děti předškolního věku, žáci mladšího i staršího školního věku, mládež. Popisované aktivity a výstupy se týkaly dětí v mateřských školách, žáků základních, středních a v některých případech i vyšších odborných škol a ojediněle také vysokých škol. Z hlediska výchovného a vzdělávacího působení na děti, žáky a studenty tvořili část cílové skupiny v případě některých výsledků také učitelé různých stupňů počátečního vzdělávání a

jiní pedagogičtí pracovníci jako nesporné autority v oblasti poučení a předávání informací a znalostí mladé generaci.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Projekt Evropský týden BOZP - BOZ(P) na START!

Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) je pořádán Evropskou agenturou pro BOZP v Bilbau a uskutečňuje se pravidelně ve všech členských zemích. Evropský týden BOZP je informační kampaní zaměřenou na to, aby se z Evropy stalo místo pro bezpečnou a zdravou práci. Toho lze dosáhnout snížením pracovních rizik a vytvářením bezpečných pracovišť za současné podpory všech členských států, Evropské komise a Parlamentu, odborových organizací a svazů zaměstnavatelů.

Téma kampaně bylo zaměřené na mladé lidi a zejména na mladé pracovníky. Je známou skutečností, že právě mladí pracovníci mají málo zkušeností, mají nedostatečné povědomí o možných rizicích, mají nízkou úroveň proškolení, jsou psychicky a fyzicky nevypělí, nemají dostatek odvahy stěžovat si na nedostatky a dát najevo nespokojenost, potřebují ve větší míře školení, dohled a mentoring odpovídající jejich potřebám, zájmům a stupni rozumové vyspělosti.

Cílem projektu Evropský týden BOZP - BOZ(P) na START! bylo připravit v návaznosti na podněty Agentury pro BOZP kampaň s následujícími cíli:

- podpořit zvyšování povědomí o riziku u žáků základního a středního vzdělávání a mladých pracovníků
- podpořit přípravu mladých pracovníků na ochranu zdraví a bezpečnost v rámci pracovního života
- podílet se na zlepšování kvality pracovního života pro mladé formou prosazování bezpečného a zdravého pracovního prostředí a pracovních postupů
- podpořit vytváření kontaktů a vztahů a výměnu zkušeností mezi zúčastněnými subjekty.

Jednotlivé cílové skupiny a sdělení, která měla být v kampani předána:

Žáci zúčastnění v základním vzdělávání:

- Na co si musíme dávat pozor
- I hra může být nebezpečná.

Žáci zúčastnění v úplném středním, úplném středním odborném, středním odborném a nižším odborném vzdělávání:

- Je velmi mnoho rizik, která nás překvapí.

Mladí pracovníci:

- Úspěšná práce vychází z bezpečné práce
- Bezpečná práce vyžaduje odpovědného pracovníka.

Soutěž „Nakresli svůj plakát“ pro žáky do 15 let a národní fotografická soutěž pro mladé lidi do 19 let

Soutěž byla zaměřena na zvýšení zájmu žáků základního a středního vzdělávacího stupně počátečního vzdělávání o ochranu vlastního zdraví a zdraví ostatních osob. Záměrem soutěže bylo, vedle výchovného působení na mladé lidi, získat výstižné a neotřelé náměty k osvětě a propagaci prevence rizik a zdraví neohrožující práce, které by pokryly celospolečenskou potřebu. V soutěžích se kladl důraz zejména na neotřelý nápad a námět, který nekopíruje doposud známé výstupy o bezpečnosti práce. Je totiž známé, že humor, nadsázka a karikatura jsou vhodnými nástroji k oslovení veřejnosti v této závažné problematice.

Soutěž „Nakresli svůj plakát“ spočívala v návrhu a vytvoření plakátu, jehož tématem bylo riziko při práci; národní fotografická soutěž přijímala příspěvky zpracované na uvedená témata. Soutěž byla cílena na žáky zúčastněné v základním vzdělávání a žáky zúčastněné v úplném středním, úplném středním odborném, středním odborném a vyšším odborném vzdělávání. V souvislosti s vyhlášením soutěží byly, jako pomůcka pedagogům pro metodické vedení žáků, vytvořeny metodické listy:

- k hlavním oblastem problematiky BOZP, jako jsou: identifikace rizik, stupňování rizik, pracovní prostředí, zdroje pracovního úrazu – předmět, látka, energie, bytost, přírodní živé,
- pro témata: pracoviště, lidé při práci, nebezpečí při práci.

Identifikování nejvhodnějších nástrojů osvěty a propagace BOZP u cílové skupiny ve školství - děti a mládež ve věku 14 - 20 let; učitelé, management

Základem projektu empirického kvantitativního a kvalitativního šetření bylo provedení identifikování nejvhodnějších nástrojů osvěty a propagace BOZP u cílové skupiny ve školství - děti a mládež ve věku 14 - 20 let; učitelé, management. Proces identifikování směřoval ke zpracování návrhu doporučení, systémových opatření a postupů v osvětě a propagaci BOZP, které mohou napomoci ke změně a kultivaci postojů uvedených cílových skupin. Hlavním sledovaným kritériem byla vysoká míra akceptace a maximální účinnost a efektivnost navržených nástrojů pro tuto cílovou skupinu. Ke stanovení budoucího optimálního způsobu komunikace s mládeží, ke zvýšení jejich informovanosti a zájmu o bezpečnost a ochranu zdraví, budoucí kvalitu pracovního života bylo třeba znát jejich aktuální postoje a názory na tuto oblast, tj. na způsob komunikování. Studie obsahuje spektrum informací a poznatků o soudobé mladé generaci, jejich preferencích, postojích a životním stylu. Získané poznatky a informace bylo možné využít k formulaci hypotéz a pro tvorbu instrumentu (dotazníku) pro kvantitativní i kvalitativní šetření a jako výchozí krok pro návrh a realizaci Projektu empirického kvantitativního i kvalitativního šetření.

Projekt empirického kvantitativního i kvalitativního šetření zaměřeného na vzorek vybrané cílové skupiny ve školství - děti a mládež ve věku 14 - 20 let; učitelé, management

Cílem bylo identifikování nejvhodnějších nástrojů osvěty a propagace BOZP u cílové skupiny ve školství - děti a mládež ve věku 14 - 20 let; učitelé, management. Projekt se zaměřil na empirické kvantitativní i kvalitativní šetření vzorku vybrané cílové skupiny, včetně dotazníku a scénáře rozhovorů (dotazníkové šetření „Mládež a informace o bezpečnosti a ochraně zdraví“ a kvalitativní šetření „Učitelé a management škol v prosazování, osvětě a propagaci BOZP“). Stanoveným kritériem byla vysoká míra akceptace a maximální účinnost a efektivnost navržených nástrojů pro tuto cílovou skupinu.

Zkoumanými oblastmi byly:

- celková percepce bezpečnosti a ochrany zdraví,
- úroveň a míra potřeby znalostí a informací o bezpečnosti a ochraně zdraví,
- současné zdroje informací a poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví,
- akceptovatelná a žádoucí forma přenosu informací,
- znalost a dodržování správného sezení a manipulace s břemeny (muskuloskeletální problematika),
- výskyt šikany a násilí.

Dále byly další výzkumné aktivity soustředěny na zpracování návrhů materiálů a postupů pro oslovování cílové skupiny mládeže. Byly např. zpracovány instruktážní listy k vybraným tématům, desatero bezpečnosti práce pro žáky v odborném nebo praktickém výcviku, desatero bezpečnosti práce pro mladého pracovníka při vstupu do prvního zaměstnání a další materiály k popularizaci BOZ - hádanky a křížovky.

Konference „Prevence rizik, úrazů a negativních projevů chování dětí a mládeže“

Konference byla určena lektorům, učitelům, metodickým a řídicím pracovníkům, pracovníkům veřejné správy a vzdělávacím institucím. Společným cílem konference bylo informování široké veřejnosti o potřebě zvýšení povědomí o prevenci BOZP mezi dětmi a mládeží a pro vlastní preventivní činnost nabídnout znalosti z praxe jako zdroj informací.

Ve spolupráci s jednotlivými přednášejícími se podařilo zpracovat publikaci obsahující příspěvky, názory, fakta a přístupy k problematice řešené na konferenci a rešerši „Školní pracovní úrazy dětí, mladistvých a mladých zaměstnanců v České republice“.

Ke zvýšení úrovně BOZP lze přispět systematickou prací s médii, která mají největší vliv na veřejné mínění, a tak ovlivnit i postoj veřejnosti. Proto byla významnou, pečlivě naplánovanou a důsledně provedenou součástí konference mediální reflexe. Cílem mediálního zviditelnění bylo zvýšení povědomí cílových skupin o významu problematiky a pozornosti věnované této oblasti, o využívaných zdrojích informací.

Konference „Nad školským zákonem a jeho změnami ve prospěch zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví mladé generace i jejích učitelů“

Konference „Nad školským zákonem a jeho změnami ve prospěch zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví mladé generace i jejích učitelů“ byla setkáním zástupců vrcholových orgánů státní správy, učitelů, metodických a řídicích pracovníků, pracovníků veřejné správy, vzdělávacích institucí a odborníků z různých sfér k problematice bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a mládeže i v celém odvětví školství.

Konference úspěšně navázala na předešlou konferenci. Byl velký zájem o nové informace z oblasti problematiky dětí a mládeže z hlediska jejich výchovy k prevenci rizik, úrazů i negativních projevů chování inicioval zorganizování dalšího setkání odborníků, kteří společně usilují o řešení těchto otázek. Jednotlivá vystoupení i diskuse pojednávaly o právních aspektech, o možnostech řešení problémů v praxi, o nových vzdělávacích postupech ve školství a z jednání vyplynula řada podnětných názorů a návrhů řešení.

Ověřování vhodnosti vybraného nástroje (akce) osvěty a propagace, včetně nástrojů pro BOZ ve školách

Záměrem ověřování bylo pojmout BOZP jako nedílnou součást systému celoživotního vzdělávání, změnit postoje, chování a jednání mladistvých a vytvořit pro to takové prostředky, které by byly komfortní pro učitele a vysoce akceptovatelné žáky. VÚBP, v.v.i., se zaměřil na osobnost učitele a jeho roli při zprostředkování informací o BOZP dětem a mladistvým. Při ověřování vhodnosti vybraného nástroje (akce) osvěty a propagace na děti a mladé lidi bylo využito spolupráce VÚBP, v.v.i., navázané s pedagogy a se školami. Spolupráce se rozvinula díky vytvoření konzultačního sboru - poradního týmu složeného z pedagogů zastupujících všechny stupně škol. Konzultační sbor k pilotnímu ověřování konkrétních forem osvěty, šíření a začleňování problematiky BOZP do výchovně vzdělávacích procesů, posílení prevence a zvyšování úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a mládeže vypracoval záznamové listy. Následující tabulka podává přehled o aplikovaných nástrojích nebo akcích osvěty a propagace BOZP na jednotlivých stupních škol a stručný popis použití nástroje (příp. kombinace několika nástrojů), postup realizované akce.

Stupeň školy	MŠ	ZŠ	SŠ	VŠ	Σ
--------------	----	----	----	----	---

Aplikovaný nástroj či akce osvěty a propagace BOZP	diskuze ve skupině na téma s jakým nebezpečím se mohou setkat v různých prostředích; prožitkové učení ve skupině na téma prevence drogové závislosti;	besedy, nástěnky, testy, součást výuky jednotlivých předmětů, výtvarné vyjádření; výtvarná soutěž na dané téma	seznámení s problematikou BOZ zejména prostřednictvím audiovizuálních programů a výukou v rámci předmětu Právo; příprava školních materiálů BOZ v cizím jazyku	studijní předmět	Výběr nástrojů dobře odpovídá rozumovému vývoji dítěte, žáka či vědomostem studenta
Stručný popis použití nástroje (příp. kombinace několika nástrojů), postup realizované akce)	děti uvádějí výčet možných nebezpečí, která jim hrozí doma, ve třídě, na zahradě; formou přehrávání se děti vžívají do pocitů (cíleně negativních) ovlivnění drogou a následně pocity vyjadřují výtvarně za pomoci barev;	kombinace nástrojů v průběhu školního roku; výtvarné vyjádření nebezpečí, na která upozorňuje školní řád	plnění zákonné povinnosti školy poskytnout studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví; překladem do cizího jazyka a samostatnou tvorbou materiálů BOZ v cizím jazyku studenti potřebné informace zafixují	zapojení studentů do testování učební pomůcky BOZP	

Tabulka č. 1 Ověření vhodnosti vybraného nástroje (akce) osvěty a propagace

Provedené vyhodnocení vhodnosti nástrojů BOZ v jednotlivých školách ukázalo, že nejefektivnějším nástrojem je tzv. „akce“, která je pro učitele mnohem náročnější jak na přípravu, tak následně na realizaci.

Další ověřování konkrétních nástrojů BOZ mezi dětmi a mládeží

Ověřování konkrétních nástrojů BOZ se zajedno uskutečnilo přímo ve školách. Jako nástroj osvěty a propagace BOZP byla zvolena soutěž pro žáky a studenty (ve věku 6 - 20 let) zúčastněné v základním vzdělávání, v úplném středním, úplném středním odborném, středním odborném a nižším odborném, vyšším odborném a případně i vysokoškolském vzdělávání. Jejich úkolem bylo vytvořit slogan na téma bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Soutěž byla připravena v podobě projektu HITPARÁDA SLOGANŮ - Vytvoř skvělý slogan na téma bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pošli SMS a vyhrať super cenu!

Úkolem soutěžících bylo vyjádřit svůj pohled na bezpečnost a ochranu zdraví, vyjádřit svůj názor, který k tématu zaujímají.

Webová stránka <http://skoly.vubp.cz> jako pomoc při zajišťování výchovy k bezpečnému a zdraví neohrožujícímu chování a k ochraně zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Na pomoc při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních vytvořil pracovní tým webovou stránku Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách <http://skoly.vubp.cz>.

Webová stránka nabízí řadu didaktických a informačních materiálů, které lze využít k seznamování dětí a mládeže se zásadami bezpečného chování a k utváření a upevňování jejich poznatků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pracovních činnostech, při činnostech souvisejících s prací nebo při kontaktu s předměty, výrobky a zařízeními, jejichž používání a provoz mohou ohrozit zdraví nebo život člověka.

Webová stránka je rozdělena do částí:

- BEZPEČNOST DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ
- BOZPÍK RADÍ A POMÁHÁ CHRÁNIT TVÉ ZDRAVÍ.

Z ohlasů vyplynulo, že webová stránka tohoto druhu chyběla v nabídce a jsou důležitým nástrojem osvěty a propagace bezpečnosti a ochrany zdraví. Je pomocníkem při utváření správných postojů a kvalitní hodnotové orientace dětí a mládeže ve výchovně vzdělávacím procesu a tím přispívají ke zvyšování povědomí této cílové skupiny o bezpečnosti a ochraně zdraví.

The screenshot shows the website interface. At the top, there is a header with an owl logo on the left, the title 'BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ VE ŠKOLÁCH' in the center, and the 'VÚBP VV.Ú.' logo on the right. Below the header is a sub-header with the text: 'Pomoc při zajišťování výchovy k bezpečnému a zdraví neohrožujícímu chování a k ochraně zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních'. A navigation bar contains three links: 'Aktuality', 'O naší stránce', and 'Kontakt'. The main content area is divided into two columns. The left column is for 'UČITELÉ' (Teachers) and features an illustration of a teacher pointing at a whiteboard. Below the illustration, the text reads 'BEZPEČNOST DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ'. The right column is for 'DĚTI / ŽÁCI / STUDENTI' (Children / Students) and features an illustration of a student sitting at a desk. Below the illustration, the text reads 'BOZPÍK RADÍ A POMÁHÁ CHRÁNIT TVÉ ZDRAVÍ'. Both columns have a list of school types: mateřská škola, základní škola, gymnázium, odborná škola, vyšší odborná škola, and vysoká škola. At the bottom left, there is a link 'Správce webu' and at the bottom right, the website address 'http://skoly.vubp.cz'.

Obrázek č. 1 Webová stránka <http://skoly.vubp.cz/>

Monitorování současného stavu implementace výchovy ke zdraví a bezpečnému chování na základních školách a vyhodnocení získaných poznatků

Monitorování současného stavu implementace výchovy ke zdraví a bezpečnému chování na základních školách se uskutečnilo s cílem:

- detailně se seznámit se zněním kurikulárních dokumentů pro základní vzdělávání a dalších závazných dokumentů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vytyčujících po obecné linii cíle základního vzdělávání v rámci nové školské reformy a zakotvujících výchovu žáků ke zdraví a bezpečnému chování,
- seznámit se s obsahem učebnic a učebních textů schválených pro základní vzdělávání pro vybrané vyučovací předměty základní škol, v nichž se uplatňuje výchova žáků ke zdraví a bezpečnému chování nebo kde lze toto uplatnění na základě kurikulárních a dalších školských dokumentů předpokládat,
- podchytit existenci a seznámit se s věcným obsahem doporučení, metodických a dalších podpůrných materiálů pro základní školy a jejich učitele zajišťující výchovu žáků ke zdraví a bezpečnému chování,
- získat informace o přípravě pedagogických pracovníků (učitelů) na rozvoj klíčových kompetencí žáků k aktivnímu rozvoji a ochraně fyzického, duševního a sociálního zdraví a odpovědnosti za něj a v širším měřítku na formování bezpečného a zdraví neohrožujícího chování dětí a mládeže,
- získané poznatky vyhodnotit a utřídit pro další využití, především pro navržení didaktických materiálů pro základní školy, pro zpracování informačních a propagačních materiálů pro základní školy/učitele ZŠ a pro zpracování dalších výstupů pro projekty výzkumu a vývoje řešené VÚBP, v.v.i.

Případová studie k používání metod výuky a forem práce s danou cílovou skupinou při zajišťování výchovy žáků ZŠ k BOZ ve vybraných školách v ČR

Případová studie byla zpracována s cílem získání vzorku konkrétních případů o tom, jak jsou naplňovány cíle základního vzdělávání, jakými metodami a formami jsou utvářeny a rozvíjeny kompetence žáků a je dosahováno tzv. očekávaných výstupů základního vzdělávání, jmenovitě výstupů, které v oblasti výchovy ke zdraví a bezpečnému chování vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě.

Projekt přípravy, realizace a vyhodnocení ověření vhodnosti forem a nástrojů zprostředkujících informovanost a podporu výchovy žáků ZŠ k bezpečnosti a ochraně zdraví (BOZ) při pracovních činnostech a k podpoře jejich aktivního přístupu k této problematice

VÚBP, v.v.i., zjišťoval, jakými nástroji lze působit na žáky 2. stupně základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií při předávání informací o rizicích a o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pracovních činnostech a jak jsou tyto nástroje žáky přijímány. Za tím účelem byl vypracován „Projekt přípravy, realizace a vyhodnocení ověření vhodnosti forem a nástrojů zprostředkujících informovanost a podporu výchovy žáků ZŠ k bezpečnosti a ochraně zdraví (BOZ) při pracovních činnostech a k podpoře jejich aktivního přístupu k této problematice“. Pilířem projektu byly interaktivní besedy ve vybraných základních školách spojené s vyplněním dotazníku. Pro vlastní organizaci besed byly připraveny materiály v tištěné (letáky) i elektronické podobě (CD) a propagační předměty pro všechny zúčastněné. K vedení besed se žáky byla vypracována osnova. Po zhodnocení výsledků dotazníkového šetření jsme byli mile překvapeni vysokou úrovní kladného hodnocení těchto besed, kdy téměř 90 % žáků uvedlo, že se jim beseda líbila. Z dotazníkového šetření vyplývá, že informace o rizicích a o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pracovních činnostech je pro mládež velmi zajímavým a vítaným tématem. Také ukazuje, že žáci jsou o rizicích a o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pracovních činnostech srozuměni, avšak ve většině případů se podle toho nechovají. Bylo by tedy nanejvýš vhodné, aby prevence výukou a dalšími formami, jakou byla i tato beseda, se stala součástí školního rozvrhu již od základní školy a žáci tak měli přístup k informacím o BOZ, o předcházení rizikům a v neposlední řadě také o tom, jak se správně a účelně chránit.

Návrhy informačních, propagačních a didaktických materiálů a výsledky ověřování

Vytvoření speciálních didaktických a informačních materiálů mělo za cíl napomoci základním školám „učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný“ a pomoci utvářet a postupně rozvíjet žádoucí klíčové kompetence žáků. K úkolu přistoupil řešitelský tým po provedení předchozího monitorování současného stavu implementace výchovy ke zdraví a bezpečnému chování na základních školách. S využitím uvedených informačních zdrojů a na základě získaných poznatků byla nejprve nastíněna širší východiska pro zpracování didaktických materiálů. Poté bylo navrženo několik tematických okruhů, které dále procházely posuzováním. Po posouzení všech podkladů, stávající situace ve školách a jejich předpokládaných možností bylo pro zpracování didaktických materiálů pro ZŠ zvoleno 6 témat: ELEKTRICKÝ PROUD, HLUK, NEBEZPEČNÉ CHEMICKÉ LÁTKY, PRÁCE S NÁŘADÍM A NÁSTROJI, HYGIENA PRÁCE U PC, PŘÍPRAVA NA VOLBU POVOLÁNÍ. Následně byly zpracovány didaktické a rovněž i podpůrné informační materiály pro jednotlivá témata.

Záznamový list k ověření didaktických a informačních materiálů (využitelných pro podporu dosahování cílů základního vzdělávání orientovaných na bezpečné a zdravé neohrožujícího chování dětí a mládeže) učitelé obdrželi v elektronické podobě. Stejnou cestou byli učitelé upozorněni informačním letákem na webovou stránku <http://skoly.vubp.cz/>. Volba věkové skupiny (a tedy i ročníku příslušného stupně ZŠ) byla zcela ponechána na ověřujících školách. Pro ověřování témat zvolily učitelky ty ročníky, kde věk žáků odpovídal co nejlépe obsahu dodaných didaktických materiálů. Žáci témata přijali vesměs kladně a rozuměli jim dobře.

DALŠÍ AKTIVITY

Přehled soutěží pro mladé lidi

Rok 2001

PRÁCE KVAPNÁ – MÁLO PLATNÁ! - výtvarná soutěž s tematikou BOZP pro žáky pražských základních uměleckých škol (5 - 16 let)

Rok 2002 - dosud

Soutěž učňů stavebních oborů (SUSO) – dodržování BOZP při řemeslných pracích

Rok 2004

SPOLEČNĚ - BEZPEČNĚ! - výtvarná a literární soutěž na téma „Bezpečnost práce ve stavebnictví“ a „Hluk - nepřítel č. 1“, pro studenty středních uměleckoprůmyslových škol a vybraných středních průmyslových škol

Rok 2006

Nakresli svůj plakát - výtvarná soutěž (do 15 let)

Národní fotografická soutěž - fotografická soutěž (do 19 let)

Mladý evropský filmař roku 2006 - filmová soutěž (do 19 let)

Rok 2008

Hitparáda sloganů - Vytvoř skvělý slogan na téma bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pošli SMS a vyhraž super cenu! (6 - 20 let)

Rok 2009

DEJ NA SEBE POZOR, MAMI, DEJ NA SEBE POZOR, TATI! – výtvarná soutěž (6 – 10, 11 – 16 let)

Rok 2011

BEZPEČNOST – ÚDRŽBA – ELEKTRINA – výtvarná soutěž (6 – 10, 11 – 16 let)

Rok 2013

Videosoutěž EU-OSHA na téma BOZP pro střední školy a odborná učiliště

BEZPEČNOST V PRÁCI – DEJ ZDRAVÍ ŠANCI! – výtvarná soutěž pro žáky základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií (6 – 16 let)

Představení těchto aktivit na 5. mezinárodní konferenci „Education, Research and Development“ přispělo k informování odborné veřejnosti v širokém mezinárodním měřítku o činnosti VÚBP, v.v.i., MPSV i dalších českých institucí, kterou vykonávají pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví v oblasti vzdělávání. VÚBP, v.v.i., pro výzkum a vývoj v této oblasti čerpá z důležitých materiálů a dokumentů EU OSHA, WSO, Evropské sítě pro vzdělávání BOZP - ENETOSH a vlády ČR.

EU-OSHA

Cílem Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) je učinit z Evropy bezpečnější, zdravější a produktivnější místo pro práci. Podporuje kulturu prevence rizik za účelem zlepšení pracovních podmínek v Evropě. EU-OSHA formou kampaní zvyšuje povědomí a šíří informace o významu bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků pro sociální a hospodářskou stabilitu a růst v Evropě. Navrhuje a vytváří praktické nástroje pro mikropodniky a malé a střední podniky za účelem pomoci při hodnocení rizik na pracovišti a při sdílení poznatků a správné praxe v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v oblasti jejich činnosti i mimo ni. Agentura také úzce spolupracuje s vládami, organizacemi zaměstnavatelů a zaměstnanců, sítěmi a subjekty EU i soukromými podniky. Její působení znásobuje síť pro BOZP, kterou tvoří specializovaná kontaktní místa ve všech členských státech EU, kandidátských a potenciálních kandidátských zemích a zemích ESVO. V oblasti výzkumu se v agentuře pracuje na rozpoznávání a hodnocení nově vznikajících rizik při práci a agentura usiluje o začleňování BOZP do dalších oblastí, jako je vzdělávání, veřejné zdraví a výzkum.

Evropská síť pro vzdělávání BOZP - ENETOSH

Vzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., je od roku 2007 **členem evropské sítě (ENETOSH - European Network Education and Training of Occupational Safety and Health)**. Evropská síť pro vzdělávání a odbornou přípravu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (ENETOSH) nabízí první a doposud jedinou platformu pro systematickou výměnu znalostí o otázkách vzdělávání a odborné přípravy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Síť byla zřízena za finanční podpory Evropské komise v rámci programu LEONARDO DA VINCI. Síť koordinuje Institut práce a zdraví německého zákonného úrazového pojištění (DGUV) se sídlem v Drážďanech. Hlavním principem práce sítě ENETOSH je myšlenka, že bezpečnost a zdraví jsou nedílnou součástí celoživotního vzdělávání, a proto práce sítě zahrnuje všechny oblasti vzdělávání od školky a školy přes základní odborné vzdělávání, vysokoškolské vzdělávání až po další odborné vzdělávání. Projekt ENETOSH původně začínal svou činnost s 13 partnery z 10 zemí, do projektu se však v průběhu let zapojila řada institucí, počet je nyní více než 60 a pocházejí z více než 30 zemí Evropy, Ameriky a Koreje a seznam členů se stále rozrůstá.

Vzorová citace

HLAVIČKOVÁ, Hana; HORÁČKOVÁ, Alena; Implementace BOZP do vzdělávání v České republice. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti*

[online], 2014, roč. 7, č. 4. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-04-2014/implementace-bozp-vzdelavani.html>>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[Hana Hlavičková](#)

[Mgr. Alena Horáčková](#)